

ne morejo že enkrat priti do zdrave pameti, da je to največja bedastoča in oslarija, ako nemškutarjem nosimo peneze in jih podpiramo! Čudno ni pač to, ako se zavedni in narodni kmetje sami že začnejo gibati. Med seboj bi se utegnili dramiti, nagovarjati in trdno zavezati, da pri nemškutarjih ne bode več kupili nobene reči. Kaj pa nam to hasni, ako samo z jezikom pravimo, da smo Slovenci; to moramo tudi v djanji pokazati. Kje stoji pisano, da bi mi morali tistega podpirati, ki nas hoče iz lastne hiše, kakor psa vreči? Tako delajo le neumneži in noreci! Začnimo se držati zlatega pregovora, ki pravi: Svoji k svojim!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Ker še na cesarskem dvoru teče čas žalosti vsled smrti dveh nadvojvod, zato letos o novem letu ni slovesnega vzprejema pri Nj. veličanstvih, kakor je to druga leta. — V torek, dne 29. decembra je nastopil novi minister nemške liberalne stranke, grof Gandolf Kuenburg svojo službo. Da si se pričakuje še drugih sprememb pri vladi, vendar še doslej ni taci objavljeneh, gotovo pa je, da je nemška liberalna stranka sedaj več ali manj na vrhu. Za nas in sploh za konservativno stranko bliža se čas boja. No bodi, mi se ga ne bojimo! — Izmed deželnih zborov so zadnje tri dni tega leta trije na svojem delu, nižjeavstrijski, solnograški in stajarski. Posebnega pomena pa njih posvetovanje nima. — V štajarskem dež. zboru bode najbrž treba povišati deželne priklade od 32 na 33 procentov t. j. za eden goldinar pri sto goldinarjih državnih davkov. To pa se izgodi zavoljo oskrbovalnih vsprejetišč, torej zavoljo potepuhov. Za ta vsprejetišča dolaga doslej okr. zastop, ako in kolikor jih je v kakem okraji, poslej pa bi prevzela stroške za nje cela dežela t. j. vsi plačevalci davka. Ne vemo, če je za to že le toliko potrebe, tudi se nam ne zdi to po vsem pravično. — Koroška dežela je razupita, da je najbolj liberalna pa tudi najbolj nemška. Oboje je resnično, samo da se reče na mestu nemška bolje nemčirska, kajti dobra tretjina prebivalcev je slovenska, ali ta se tlači tako pri raznih uradih, kakor pri vseh volitvah ter se zato ne more pokazati v svoji polni moči. Upamo pa, da bode s časom tudi tamkaj bolje za slov. kmeta. — Kolikor je podoba, ostane na Kranjskem še dalje nesrečni razpor med Slovenci in nismo brez strahu, da se on s časom ne raztegne še na sosednje dežele in v največje veselje nemškutarjev in lahonov. — Državni poslanec, prof. Šuklje je imel v torek shod svojih volilcev v Novem mestu ter je razlagal, zakaj da bode treba v drž. zboru vzprejeti trgovinske pogodbe, če tudi ni brez

vsega pomislek gledé na carino pri vinu v pogodbi z Italijo. Tudi mi sodimo, da obveljajo te pogodbe, ker imajo tudi dobre, za naše dežele koristne strani. — Dež. zbor v Gorici se je sešel v ponedeljek ter je privolil v to, da se dež. priklade pobirajo tudi za prihodnje leto, kakor doslej: na to pa je zastopnik c. kr. vlade preložil posvetovanje njegovo na prihodnje leto, more biti tje do srede februarja. — V mestnem zastopu v Trstu so hoteli laški svetniki djati necega kapelana na tožnjo klop, češ, da je v svoji pridigi žalil italijanske prebivalce. Ces. vlada pa je celo stvar preiskala ter je našla, da tega g. kaplan ni storil in tako je mestni zastop pogorel s „svojo klopjo“. — Poslanec z Istre, prof. Špinčič je izstopil iz „kluba konservativcev“ ter ostane „divjak“ t. j. ne stopi v noben drug klub. Ne znamo, čemu je to storil, toliko pa vemo, da bode poslej še manj opravi v drž. zboru. — Na Hrvaškem je malo upanja, da se zapreči madjaronstvo, kajti Starčević in njegovi možje niso nič kaj za to, da se jim pridruži pravi Hrvat, če prav ga boli madjaronstvo. Za to bode treba drugih mož in kedaj jih dobi hrv. ljudstvo? — Ogerski držav. zbor je vlada razpustila in je ob enem že tudi razpisala volitve v meseci februarji. Ni dvoma, da bode vladna stranka še močnija po novih volitvah. Kdor ima kladivo v rokah, njemu ni treba skrbi za nakoval.

**Vunanje države.** O božiči so sv. oče Leon XIII. vzprejeli kardinale Rimske cerkve in so jim rekli, da jim bode še naprej delalsko vprašanje v prvi vrsti na skrbi — vprašanje, katero se čuti sedaj že po vsem voljnem svetu. — Italija terja od naše države nek otok v adrijskem morji, Pelagosa, češ, da je otok lašk. Čudno, prej pa tega ni videla. Otok pa je sicer mal in nihče ne prebiva na njem. — Francoska vlada se pripravlja na vojsko. Ona misli že na to, naj dobi ljudstvo, ki prebiva v kaki trdnjavi, kedar je vojska, živež na stroške države. To je sicer pravično, toda ali je že sedaj treba za to posebne postave? — V Pariz se pričakuje v meseci februarji ruska carica; to ni brez pomena. — Škof Anžeski, monsignor Freppel je umrl, najodličniši zagovornik kato. liške stranke. — Na Angleškem se pripravljajo vse stranke na boj pri volitvah v drž. zbor. Irsko ljudstvo pa še sedaj nima vodje na mestu Parnella. Nesrečni razpor zavira tudi ondi poštene može v delovanji za pravice kat. ljudstva. — Na Nemškem se čuti že hudo, da se ljudje selijo s kmetov radi v mesta ter se tu pomnožuje po njih ubogo, s časom nezadovoljno ljudstvo. Misli se, da bode treba omejiti pravico naseljevanja. Ni brez vsega ta misel, toda ali stori že postava v tem kaj, to vprašanje še čaka odgovora. — Kakor je znano, pritožila se je francoska vlada pri sultanu, ker

je bolgarska vlada iztirala prek meje necega francoskega novinarja. To pa ruskemu caru ni po volji, kajti boji se, da prestopi poslej turski sultan na stran tripelalijance in zato zoper Rusijo. To ni kaj verjetno. — Rumunija dobi novo ministerstvo, toda polovičarsko: na pol liberalno in težko mu bode se vzdržati. — Bolgarski knez je jako pohvalil sobranje t. j. državni zbor; v tem tudi v resnici zasluži sobranje pohvalo, ker je udano knezu in čisto na voljo njegove vlade. — V Carjem gradu je bil te dni avstrijski nadvojvoda Leopold Ferdinand in ga je tudi sultan vzprejel ter mu je podelil visoko odlikovanje. Ali je nadvojvoda ondi v političnih poslih? — Izmed tistih misijonarjev, ki so bili jetniki v Kordofanu, v Afriki, je bil tudi nek avstrijski duhovnik, dr. Ohrwalder. On sedaj popisuje grozovitosti, ki so jih ubogi jetniki prestali v rokah zdivjanih arabskih oblastnikov. — Na Japonskem, v Aziji, imajo še vedno potresov in je v dveh mesecih pobilo nad pol milij. ljudi. Hiš se je neznano veliko podrlo, veliko ljudi pa je vsled strahu zblaznelo. — V Desteru, v južni Ameriki, je nastal upor zoper namestnika tamošnje vlade in je mož jo na tihem pobrisal iz dežele.

## Za poduk in kratek čas.

### Smrtna ura.

Iz poljščine za Slovence priredil J. Sattler.  
(Konec.)

Čuj, ura tudi bije!... Žarki prihajajoči od vzhoda razsvetlili so pol neba; zdelo se je, da slikajo božjo cestó duši, ki se bode brž ločila od zemlje. Krčevito so drgetale obrvi umirajočemu možu, in lahek mrzaz spreletel je njega ude; kri mu je zastajala v žilah. Zvok mnogih tromb se je razlegal v višini; potem je nastalo zamolklo mrmranje, in naposled je zagrmel glas nad njim:

„Vladislav! Vladislav!“

Vladislav je čutil v sebi željo po smrtnem boju; odprl je oči, pogledal in tu so prvi žarki vzhajajočega solnca osvetljevali šumljajoči gozd, samostansko streho in ves nered vzbujajočega se šotorišča. Trobci so na vso moč trobili budnico in pri njem stoječi ritmajster ga je vprašal s prijaznim usmehom:

„Kako si kaj spal, dragi Vladislav?“

Mladi častnik se je težko zavedel po onem mučnem, vso noč trajajočem snu; zmel si je oči, zleknil se krepko, in segel s svojo ledeno dlanjo ritmajstru v roko, kakor temu, ki ga je iztrgal iz gotove smrti in rekel: „Da sem trdno spal, kaže to, ker vidim vse po koncu; ali sanje sem imel grozne; umrl bodem čez tri leta.“

„Še le čez tri leta!“ vskliknil je ritmajster in ga potrkal po rami smehljajoč se; „kaj

pa si želiš več? Lahko si brez skrbi, da te krogla ne zadene danes ali jutri; saj bomo imeli gotovo hud zajutrek; toda jaz ga ne prebavim...“ dodal je s tihim glasom.

„Kako to, — je-li sovražnik blizu?“

„Obkolil nas je popolnoma... ravnekar so mi javili o celem polku dragoncev in enem bataljonu pehote z nekaterimi topovi; prebiti se moramo; druge pomoče ni...“

„Gotovo!“ pritrdil je Vladislav, „ali prej moram pogledati v tvojo steklenico, ritmajster.“

„Na zdravje!“ zaklical je ta in nagnil steklenico, katero je potem dal Vladislavu.

„Na konje!“ kriknila sta na ulance.

In brž je odriwil ves eskadron s kakimi sto strelci in takoj je gozd, malo poprej še tako tih, odmeval od stotero strelcev. Uanci hoteš se prebiti, udarili so na premočnega sovražnika ki je razvil mnogoštevilne vrste in streljal iz topov. Trdnovratna praska trajala je pol ure; ritmajster pal je prvi, za njim drugi častniki, in komaj kakih dvajset vojakov z Vladislavom na čelu ušlo je smrti ali jetništvu.

„Torej še ni prišla moja ura“, mislil si je Vladislav. „Bogme, to ni malenkost, če tri leta vztrajam v takih stiskah!“

Poznej se je vojeval še v kakih deseterih bitkah s silnim junaštvom. Po končani vojni vrnil se je domov.

Kakor se mu je sanjalo, tako so zares sina pozdravili pri povratku osrečeni roditelji in Helenka.

Kakor v snu, tako je v resnici Vladislav postal njen mož; ali na rok napovedane mu smrti ni mislil več; to si je popolnoma izbil iz glave. Ko je postal gospod lepega posestva in velikih dohodkov, zatisnil je oči celo za vse nadloge, ki so ga obdajale ter se udal ves zabavam in razkošju, ponašajoč se še z večjo vojno slavo, kakor jo je zaslužil.

Ko se je koncem tretjega leta neki dan sprehajal sam po vrtu, stopil je prednj nek popotnik in ga pozdravil prijateljski. Pri pogledu na razcapano obleko in ogoreli obraz razgnevil se je Vladislav in tujca okregal, češ, da ne pozna nobenih klatežev.

Popotnik se je nasmehnil bolestno in povedal svoje ime; še le sedaj je Vladislav spoznal v njem vojaškega tovariša in se opravičeval zaradi nedostojnega vsprejema.

„E, to je malenkost“, rekel je neznanec z nekakim zaničevanjem; „ali meni so za petami; treba mi je zavetja...“

Vladislav je bil očitno presenet; jecljaj je nekaj in se izgovarjal; vendar je hotel popraviti prejšnjo svojo neuljudnost; peljal ga je torej v hišo, kjer se je tujec skrival nekoliko dnij. Vladislavu niti na misel ni prišlo, da bi utegnila ta mala okoliščina imeti kake neprijetne posledice za-nj; vse je tudi le po-